

ÖRYGGISBLAÐ

skv. reglugerð nr. 1272/2008 og 453/2010

Útgáfa: 5.3

Dagsetning: 28. maí 2015.

1. AUÐKENNING EFNISINS/BLÖNDUNAR OG FÉLAGSINS/FYRIRTÆKISINS

- 1.1. Vörukenni** **PRÓPÍÓNSÝRA**
- 1.2. Tilgreind notkun** Efnasmíði. Iðnaðarnot. Rotvarnarefni í dýrafóður. Matvælaíðnaður.
- 1.3. Söluaðili** Skeljungur hf.
Borgartúni 26
105 Reykjavík
444 3000
- Sími:**
Tengiliður: msds@skeljungur.is
Veffang: www.skeljungur.is
- 1.4. Neyðarsímanúmer**
Neyðarlínan: 112
Eitrunarmiðstöð LSH: 543 2222

2. HÆTTUGREINING

2.1.1 Flokkun samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008 [CLP]

Flokkun Eldf. vökvi 3; H226
Húðæt. 1A; H314
STOT SE 3; H335

2.2. Merkingaratriði

2.2.1 Merkingar samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008

Hættumerki

Viðvörðunarorð (CLP)

Hættusetningar

Hætta
H226 – Eldfimir vökvi og gufa.
H314 – Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.
H335 – Getur valdið ertingu í öndunarfærum.

Varnaðarsetningar

P210 – Haldið frá hitagjöfum, heitum flötum, neistagjöfum, opnum eldi og öðrum íkveikivöldum.
P280 – Notið hlífðarhanska, hlífðarfatnað, augnhlífur, andlitshlífur.
P303+P361+P353 – BERIST EFNID Á HÚÐ (eða í hár): Farið strax úr fötum sem óhreinkast af efninu. Skolið húðina með vatni/Farið í sturtu.
P304+P340+P310 – EFTIR INNÖNDUN: Flytjið viðkomandi í ferskt loft og hafið hann í stellingu sem léttir öndun. Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.
P305+P351+P338 – BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægjið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram.
P403+P235 – Geymist á vel loftræstum stað. Geymist á köldum stað.

2.3. Aðrar hættur

Hættur

Sjá lið 12.5 fyrir niðurstöður úr PBT- og vPvB-mati.

3. SAMSETNING INNIHALDSEFNA/UPPLÝSINGAR UM INNIHALDSEFNI

3.1 Efni

Heiti	Vörukenni	Magn%	CLP-flokkun
Própiónsýra	CAS#: 79-09-4 EINECS#: 201-176-3	≤100	Eldf. vökvi 3; H226 Húðæt. 1B; H314 STOT SE 3; H335

Hættusetningar eru skráðar í 16. lið.

4. RÁÐSTAFANIR Í SKYNDIHLJÁLÞ

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálþ

Almennt	Leitið læknis. Sýnið þetta öryggisblað.
Eftir innöndun	Færið viðkomandi í ferskt loft. Ef viðkomandi andar ekki, beitið blástursaðferð. Leitið læknis.
Eftir snertingu við augu	Skolið strax með miklu vatni, einnig undir augnlokum. Leitið læknis.
Eftir snertingu við húð	Færið úr fötum og þvoið með sápu og miklu vatni.
Eftir inntöku	Skolið munninn. Ekki framkalla uppköst. Aldrei gefa meðvitundarlausum neitt um munn. Leitið læknis.

4.2. Helstu einkenni og áhrif, bæði bráð og tafir

Einkenni og áhrif Sjá liði 2.2. og 11.

4.3. Merki um þörf á bráðri læknisþjónustu eða sérstakri meðhöndlun

Sérstök meðhöndlun Engar upplýsingar.

5. RÁÐSTAFANIR VEGNA SLÖKKVIÐGERÐA

5.1. Slökkvibúnaður

Viðeigandi Alkóhólþolin froða, koltvísýringur, slökkviduft, vatnsúði.

5.2. Sérstök hættu

Myndefni við bruna Kolefnisoxíð.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Ráðstafanir Notið fersklöftstæki og viðeigandi hlífðarfatnað í bruna (galli, hanskar, andlits- og augnhlífur). Kælið ílát með vatnsúða.

6. RÁÐSTAFANIR EF EFNI FER ÓVART TIL SPILLIS EÐA ER LOSAÐ FYRIR SLYSNI

6.1. Öryggisráðstafanir, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Ráðstafanir Notið persónuhlífar. Varist innöndun gufu, úða eða lofttegunda. Tryggið næga loftræstingu. Haldið óviðkomandi og óvörðum frá. Gufur geta safnast fyrir í lægðum og valdið sprengihættu. Fjarlægjið íkveikjugjafa.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Ráðstafanir Hindrið frekari leka. Látið ekki berast í niðurföll.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir við hreinsun Komið böndum á leka. Safnið með dælu og setjið í viðeigandi ílát til förgunar. Fargið samkvæmt gildandi reglum.

6.4. Tilvísun í aðra liði

Aðrir liðir Sjá 8. lið fyrir upplýsingar um persónuhlífar.
Sjá 13. lið fyrir upplýsingar um förgun.

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Ráðstafanir Varist snertingu við húð og augu. Varist innöndun gufu eða úða. Tryggið næga loftræstingu. Gerið ráðstafanir gegn stöðurafmagni. Haldið fjarri íkveikjugjöfum. Reykingar bannaðar.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, einnig m.t.t. ósamrýmaleika

Geymsla Geymið í tryggilega luktum umbúðum á köldum, þurrum og vel loftræstum stað. Lokið ílátum tryggilega og geymið í uppréttri stöðu til að hindra leka.

7.3. Sérstök notkun

Notkun Sjá lið 1.2.

8. VÁHRIFAVARNIR/PERSÓNUHLÍFAR

8.1. Viðmiðunarmörk fyrir váhrif

DNEL

Hópur	Íkomuleið	Váhrif	Gildi
Starfsmaður	Innöndun	Bráð, staðbundin	62 mg/m ³
Starfsmaður	Húð	Langvinn, altæk	132 mg/kg-líkamsþ./dag
Starfsmaður	Innöndun	Langvinn, staðbundin/altæk	31 mg/m ³
Starfsmaður	Innöndun	Bráð, staðbundin/altæk	62 mg/m ³

PNEC

Ferskvatn: 0,5 mg/l
Sjór: 0,05 mg/l
Ferskvatn, set: 1,86 mg/kg
Sjór, set: 0,186 mg/kg
Ósamfelld losun: 5 mg/l

8.2. Váhrifavarnir

Almennt

Haldið fjarri matvælum, drykkjum og fóðri. Farið strax úr óhreinkuðum fatnaði. Þvoið hendur fyrir og vinnuhlé og í lok vinnudags.

Varist snertingu við húð og augu.

Til hlífðar höndum

Notið hlífðarhanska (EN374)

Ráðlagt við beina snertingu (efni; þykkt; gegnþrengingartími):

Bútýlgúmmí; 0,3mm; 480 mín.

Ráðlagt við slettum: Klórópren; 0,6mm; 41 mín.

Veljið hanskaefni í samráði við birgi eða framleiðanda hanskana.

Skipta skal um hanska strax og vart verður við slit.

Til hlífðar augum

Efnaþolin hlífðargleraugu og andlitshlíf (EN166).

Til hlífðar húð

Efnaþolinn hlífðarfatnaður úr eldtefjandi efni.

Til hlífðar öndun

Notið öndunargrímu með síu (ABEK) (EN14387).

Notið ferskloftstæki ef loftræstingu er ábótavant.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

9.1. Upplýsingar um helstu eðlis- og efnafræðilega eiginleika

Útlit:	Vökvi
Litur	Tært
Lykt	Engin gögn
pH-gildi	2,5 við 100 g/l og 20°C
Bræðslumark	-24°C
Suðumark	141°C
Blossamark	54°C
Sprengimörk	
- neðri	2,9% rúmm.
- efri	12,1% rúmm.
Sjálfsíkveikjuhitastig	440°C við 1,013 hPa
Gufuprýstingur	3,2 hPa við 20°C
Eðlisþyngd	0,993 g/ml við 25°C
Gufupéttni	2,56 (loft=1)
Deilistuðull	log Pow: 0,25
Vatnsleysni	Leysanlegt
Klofnunarstuðull	4,88
Yfirborðsspenna	27,21 mN/m við 15°C

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni Engin gögn.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki Stöðugt við ráðlögð geymsluskilyrði.

10.3. Hætta á skaðlegum efnahvörfum

Skaðleg efnahvörf Engin gögn.

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Varasöm skilyrði Hiti, eldur, neistar.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Ósamrýmanleg efni Sterkir oxarar.

10.6. Skaðleg niðurbrotsefni

Skaðleg niðurbrotsefni Brotnar ekki niður við venjuleg skilyrði.

11. EITUREFNAFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Bráð eiturrif

LD50	Inntaka, rotta	3455,1 mg/kg
LC50	Innöndun, rotta, 4 klst.	20 mg/l
LD50	Húð, rotta	3235 mg/kg

Húð Veldur bruna.

Augu Hætta á alvarlegum augnskaða.

Næming Engin gögn.

Stökkbreytandi áhrif Engin stökkbreytandi áhrif.

Krabbameinsv. áhrif Ekki krabbameinsvaldur.

Sértæk eiturrif á marklíffæri

- váhrif í eitt skipti Getur valdið ertingu í öndunarfærum.

Aðrar upplýsingar Getur valdið berkjubólgu, ógleði, svima, höfuðverk, blóðkvillum.

12. VISTFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

12.1. Eiturhrif

Eiturhrif Engin gögn.

12.2. Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Þrávirkni og niðurbrot Niðurstaða: 93% (20 dagar).

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun Engin gögn.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Hreyfanleiki Engin gögn.

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB eiginleikum

PBT/vPvB Efnið er hvorki talið safnast upp í lífverum, þrávirkt eða eitrað (PBT).
Efnið er hvorki talið mjög þrávirkt né safnast að magni upp í lífverum (vPvB).

12.6. Önnur váhrif

Önnur váhrif Engar upplýsingar.

13. ATRÍÐI VARÐANDI FÖRGUN

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Aðferðir Fargið hjá viðurkenndum förgunaraðila í samræmi við gildandi reglur.

Förgun umbúða Fargið umbúðum á sama hátt og efninu sjálfu.

14. UPPLÝSINGAR VARÐANDI FLUTNING

Alþjóðlegar reglur

- ADN/IATA/IACO

UN-númer	3463
Flokkur	8 (3)
Pökkunarhópur	II
ICAO-merkingar	8 + 3
Rétt sendingarheiti	PROPIONIC ACID

- IMDG

UN-númer	3463
Flokkur	8
Pökkunarhópur	II
IMDG-merkingar	8 + 3
Sjávarmengandi	Nei
Rétt sendingarheiti	PROPIONIC ACID

- ADR/RID

UN-númer	3463
Flokkur	8
Pökkunarhópur	II
ADR/RID-merkingar	8 + 3
Rétt sendingarheiti	PROPIONIC ACID
Gangakóði	D/E

Umhverfishættur

Hættulegt umhverfinu Nei.

Sjávarmengandi Nei.

Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/78 og IBC-kóða

Flutningar í búlkum Á ekki við.

15. UPPLÝSINGAR VARÐANDI REGLUVERK

15.1.1. ESB-reglur

- Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1907/2006 frá 18. desember 2006 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH), með síðari breytingum.
- Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1272/2008 frá 16. desember 2008 um flokkun, merkingu og pökkun efna og blandna, með síðari breytingum.

15.1.2. Íslenskar reglur

- Reglugerð nr. 415/2008 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna.
- Reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH).

15.2. Efnaöryggismat

Mat Efnaöryggismat ekki gert fyrir efnið.

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

Hættusetningar:	H226 – Eldfimur vökvi og gufa. H314 – Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða. H335 – Getur valdið ertingu í öndunarfærum.
Skammstafanir:	ADN: Reglur um flutning hættulegra efna á skipgengum vatnaleiðum. Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á skipgengum vatnaleiðum. ADR: Reglur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum. DNEL: Viðmiðunarmörk fyrir váhrif. EmS (neyðaráætlun): Fyrri kóðinn vísar til viðeigandi brunaáætlunar og seinni kóðinn vísar til viðeigandi áætlunar vegna efnaleka. IMDG: Alþjóðlegur kóði um siglingu með hættulegan varning. PBT: Þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð. PNEC: Styrkur þar sem engin váhrif eru fyrirsjáanleg. REACH: Skráning, mat, leyfisveiting og takmarkanir að því er varðar efni. vPvB: Mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli. ppm: Milljónarhluti. LC50: Miðgildisbanastyrkur. LD50: Miðgildisbanaskammtur.

Upplýsingarnar á þessu blaði eru, samkvæmt okkar bestu vitneskju, réttar og tæmandi á útgáfudegi. Þær eiga aðeins við um vöruna sem þær lýsa, en ætti ekki að túlka sem tryggingu fyrir tilteknum eiginleikum hennar. Ef varan er notuð með öðru efni eða í öðrum tilgangi en tilgreindur er, gæti verið að upplýsingarnar ættu ekki lengur við. Það er á ábyrgð notanda vörunnar að leggja mat á gildi og ítarleika upplýsinganna í ljósi notkunar sinnar. Engin ábyrgð er tekin á missi eða tjóni vegna notkunar þessara upplýsinga.

Endurskoðun	28. maí 2015.
Útgáfa	5.3.
Gert þann	10. apríl 2016.
Uppsetning	Reynir Hjálmarsson
Heimild	Sigma-Aldrich GmbH, eurtechserv@sial.com